

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ХУРМЕТЛИКНИ БЕЛГИЛЕРИ

Жюрекден келген алгъышла

Дагъыстан Республиканы Башчысыны къулулгун толтурган Рамазан Абдулатипов Арсен Каноковча, сыйлы Рамазан ай бла алгъышлап, телеграмма жибергенди. Анда былай айтады: «Хурметли Арсен Баширович! Сизни, республиканы битеу мусулманларын да сыйлы ораза ай башланганын бла жюрегимден къызы алгъышлайм. Исламны төлөден-төлөгө көчюн келген ариу ниеттери мамырлыкны эмда миллетени, торло-торло динени тутхан адамланы арларын да къышлулукно коч-келдириге себеплик этгеней турарды.

Хар мусулманын да багъалаганын бу кюле Россияны халкларын бирикдириклерине, аланы ниет таазлыкыга, огурулулукыга, къаруусузга болушурга итингенде бир ниетти этериклерине ишексиниз. Оразаны хар коюн Къабарты-Малкъарны жаматуна Аллахны ырахматлыгын, аны ырызлыгын келтирсин».

Къабарты-Малкъарны мусулманларны Ингушетия Республиканы Башчысыны къулулгун толтурган Юнус-Бек Евкуров да алгъышлаганды. «Рамазан-битеу дунияны мусулманлары бек сыйлы көргөн айлан бардыр. Ол бизге кесибини игилигибизни, жюрек халаллыгыбызны көргюзетге, тозлогке эмда огурулулукка юлошобозно къошарга онг бергенди. Бу айда дин ахлула къуру юсерин угвай, ил дунияларын да тазаладыла. Сыйлы Рамазан айдан сау-саен къулулгуну, къурун ырахматлык сизден кер болмазларын ойгеними билдиреми. Сизге Улуу Аллахны ырызлыгын болусин!».

Къабарай-Черкес Республиканы Башчысы Темрезаны Рашид да былай жазды: «Хурметли Арсен Баширович! Сыйлы ораза айда, Сизге эмда Къабарты-Малкъарны көп миллети халкъына алгъыш эте, къолайлы, монг жашу этеригини ойгеними билдиреми. Ораза битеу адам улу багъалы көргөн

Устаивкыларын ёсторюу

Бир бирге сынау берюу - жетишимни себеби

Спультук сакълау эм курортта министр Ирма Шетова Кунаковны отын жюреткенде, перинатология илму арны специалистерини окуууна бла тюбешгенди. Ана бу ведомствон къашыруу бла республика Перинатальны арада Бахсан эм Элбире районны сабиле туууну бөлөмлюргө болгъандыла. Алар республика Перинатальны арада уржуденялада ишленгенде эчки окуу программаны жарашдырылур мурад бла келгенде.

Медицина илмуланы доктор, стимуляция-тренинг арны башчы Елизавета Хаматханова белгилегенде кер, хар учурденини ишине анализ этилген кезинде иги, тоз затла бла бирге тер затла да ачыкълангандыла. Теория эм практика арада курсла аланы оге алыу бла жарашдырылгъандыла.

Перинатальны арны юсюнден айта, Хаматханова сабиле туууну эки улму учурденини бирге структура этип къошууну, ол а былайны алында болган ишди, тозлогон белгилегенди. «Кадрланы квалификация даярлауны, республиканы тишаруулау болушук этген службалары хайырланган

амаллауа сурам бир кибик болуруга тиийшилди. Районлада белломле арны ишине таньырга, аны бла бирге уа уржуденяларны арасында байламлыкла, юйретиуле коллегияла бла колчюнерге керекди. Бусагъатда этилген медицина болушукну шёндюго изленлеге тиийшил даражга жалаанда алай бла жетдириге болушук», - деп анылаханды ол кесини окууну.

Ирма Шетова коллегаларны бу магъаналы ишери ючюн ырызлыгын билдиргенди эм ала жарашдырырга излеген программаны жашауда бардырырга болушук этерге хазырлыгын айтканды.

Бизни корр.

ПРОМЫШЛЕННОСТЬ

Акционерлеге айтыр зат бар эди

Нальчикде бийик волоту аппаратура чыгаруучу заводун акционерлерини жыйылууларын да директорланы советини председатели Айырлыгъанды. Бу къулулукка КъМР-ни Промышленност эмда сатуу-алу министрствосуну инвестиция эмда инновация политика бөлөмю башчысы Заурбек Бленов санлыганды, деп билдиргенди бу министрствон прес-службасыдан.

Тюбешиме дагъында заводун бультырыгы ишине итоглары чыгарылгандыла эмда ревизия комиссия айырылганды. Генеральны директор Махийлан Абдуллах бу кезиме не ишле тамамлангандарын, ала ны кыймаатлыкларын эмда къаллай бир файдга тюшген билдиргенди акционерлеге. Жуукъ заманга белгилеген планна бла да шагъарейлендиргенди. Ол айтханга кер, бытыр предприятие 216 миллион сом багъасына продукция чыгарганды. Бурунгу жыл бла тенгешдиргенде ол эки бла

жарым керге көбейгенди. Заводда эки инновациялы проект бардырылганы юсюнден да шагъарейлендиргенди Махий ул. Аланы кезимдерде электроопздиле хайырлануу жаруули бийик волоту то ёчюлюучю приборла чыгарылып башлангандыла. Энди уа ала кызметке будай жетерин сакълап турадыла, деп билдиредиле бизге тиерени прес-службасыдан.

Бизни корр.

Къурулуш

Минги тауну таза суулары

«Юг России» федеральны программаны чеклеринде Приэльбруссде узунуку 13,5 километрге болган суу барган ызын къурулуш бардырылады. Терс-Ксол, Байдаевка, Тегенекли, Эльбрус, Нейтриню элге Минги тауну этеклеринден 3000 метр бийикликден Гара-Башы деген жерден тартылады.

Эльбрусун тиерсинде орманлагъ элге суу бекюкюлде саркъылт кеси алпына жетеди. Жер-жерли администрацияны башчысы Курдланлы Узейир билдиргенде кер, жангы ыз ол тиерленде туризм эм рекреация жаны бла инфраструктураны аингытуу бла байламлы салынады. Битеу да къурулуш ишлеге 377 миллион 423 миң сом бөлөнгенди, аладан федеральны бюджет 328 миллион 777 миңден къалганын республиканы бюджет берликди.

Къурулуш ишине бардырган «Ассо» чекленген жууаплытыгы болган организацияны баш инженери Матгаланы Хасан айтханга кер, сууну Гара-Башы жер тюбу бла келген улуу шауданларыны бирге къошулган жерден алыкъыдыла. КъМР-ни Эпидемиология эм гигиена арсы» деген къырдал уржуденяны берген къагытка кер тауну тюбюнден алган сууну качествосу битеу тохташдырылган мардалага келишеди. Бу объекте къурулуш ишле 2011 жылда башлангандыла, аны хайырлануруга уа жылны аягына берирге дейди, деп билдиргенди Эльбрус районун администрациясыны прес-службасыдан.

Бизни корр.

Жазылуу-2013

Хурметли окуучула!

Сиз бир торлю сылтау бла 2013 жылны экинчи жарымына «Заманга» жазыламай къалгъан эсегиз, болууну тюзетирге онг барды. Июльну 25-сине дери жазылууну жарашдырсагъыз, ана тилибизде чыкъган газетни 1-чи августдан алып башларкъысыз.

Жазылууну беш айга багъасын - 336 сом 10 копекте.

Бизни индексибиз - 51532

ВРЕМЯ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КАБАРАИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысында Жамауат советни Къабарты-Малкъар Республикада турист кластер къурауну эм аны айнытууну проекти жашауда къалай бардырылганыны юсюнден

ОНОУУ

Нальчик шахар

2013 жылда

28-чи июньда

Къырдал финансы-экономика хал алыкъа-тутхуусу болгъанына да къарамай, Къабарты-Малкъар Республикада аны башчыларыны тоз онуу этгендерини хайырландан бир неча жылны ичинде регион битеулю продуктну өлчөми ёсюр барды. Анга уа бек алгъа улу инвестиция проектлени («Этана-ча») жашауда бардыруу эмда республиканы экономикасыны битеу бөлөмлеринде (эп мюлде, гидроэнергетика эм башхалары) технологияланы жангыртуу себеплик этилди.

Къабарты-Малкъарны социальны сферасын бла экономикасын аингытууну стратегия планларында турист кластерге энци магъана берилди. Россия Федерацияны Правительство «Север Кавказыны курортлары» акционер обществону къатыштуруу бла «Север-Кавказ федеральны округда, Краснодар крайда бла Адыгея Республикада турист кластер къурауну юсюнден» 2010 жылда 14-но октябрде чыгарылган 833-к номерли бөгимине тиийшилди Черкес, Эльбрус, Эльбрус районлада турист рекреациялы экономика зонала къуругъа белленди. Ол а къурууа бу районны угвай, саулай республиканы экономикасын, социальны сферасын эмда инфраструктура системасын аингытууну ашы амале болур-гы керекди эмда болушук.

Бу проектни алгъа жаратмагъанына да чыкъгъандыла, артыкъда бизнесменлени эмда миллет жамауат къымылдаулары араларында ала кёборек эдиле. Алай арда республиканы граждон обществоуну институттарны ас-ламасы аны жаны болгъандыла. Анга Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысында Жамауат советни «Къабарты-Малкъар Республикада турист кластер къурауну юсюнден» 2012 жылда 23-чю майда чыгарылган онуу да шагъатлык этеди. Анда белгилегенчине, республикада турист кластер къурауну, аны бла байламлы социальны эм экономика жаны бла да этилген умтула политика магъананы тутдыла, аны жашауда бардыруу ючюн жууаплы болган ведомстволаны бла онуучу къулулукчулары барысында да шарт, ачык-ачык акционер обществону къатыштуруу бла эмда кызма мадарла кылдыди.

Болсада, тинтиуле кергозгендерине кер, Жамауат советни ол онуундан сора озган заманын ичинде турист кластер бла байламлы иш жеринден телмегенди. Дагъыда технико-экономика кезгерле республикабызны инфраструктурасын (жол-транспорт, жашу журт-коммунальн, энергетика) шёндюго болуна арталыда келишмейди. Аны юсюнден алгъын да айтылганды. Кластерге онуу этерик территория структураланы къурауну артыкъда федеральны «Север Кавказын курортлары» акционер обществон

ство созуп турадыла. Алай бла республиканы алып органдарыны, бизнес структураланы бла граждон обществоуну туркюстер къуруу жаны бла ишлерине чек салында. Кергиди, проектни жашауда бардырууга жер-жерли власть органданы мытырыллары да чыр-мау этеди-жерни бөлбюу бла байламлы ишле алыкъа тамамлангандыла. Анда сора да, проектни къурау эм аингытуу жаны бла ишле вузла, илму уржуденяла, профессиональ-техника билим берген окуу юйле да къатышдырылмагъандыла. Алай ишледе уа тиийшил кадрла, бизнесни къатышуу, илму-эксперт тинтиуле (ол санда экология эм башха къоркъуусузлык жаны бла да) бек керек болгъандары бамды.

Бу шартла Къабарты-Малкъар Республиканы аингытуу стратегиясы (2020-2030 жыллага) турист кластер къурауну эм аны аингытууну проекти бла байламлы болмагъанын да къошарга тиийшилди. Анга кер уа проектни кластер бла байламлы жоруклары да ишлемейди. Сёз алимини, башха бийик билимли адамланы, ишчилени, техника онгланы, экономиканы бла бизнесни «кесине тартынуу эмда ишге къурауну» жорукларыны юсюнден барады.

Ахыры 2-чи беттеди.

БРИФИНГ

Силегени узакъгыда созмай къурутурга таукелдиле

Эсигизге салайыкъ, яшур Бийик Тунюнде Къабарты-Малкъар Республикада табылганды эмда ол андан бизге келгенди. Мухамед Кодзово 6-чы июлда Отыры эмда Тёбен Куркужин элдеде былай айттыруу болура деп къурум мадарла бергенди. Владимир областьда вирусология жаны бла илму-тинтиу институтта жибериленген билдиргенди. КъМР-ни баш ветеринар управленийны да профилактика жуулушаны бардырыу башлаганды. Ол санда 34 миңг къагыды тууарга бла 108 миңг кюйга вакцинация этилгенди.

Республиканы бир къауум элдеринде бу кюлдеде ашур аруу очыкъланганын эмда ол мындан ары жайылмаз ючюн, буюмлюкне не мардала этиле баргаларны юсеринде КъМР-ни Эл мюл министрствосунда брифинг бардырылганды. Анга республиканы Правительство суну башчысы орунбасары Мухамед Кодзово бла къауум министрстволаны бла ведомстволы башчылары бла келечилери къатышханды.

Алгъаракъда республиканы Башчысы Арсен Каноков бу аруу жайылмазча регионда карантин кийирирге буйрукъ этгенди. Анга кер, республиканы бир торлю тууар не да мал келтирирге эмда мындан тышына чыгарырга жарарлык тойюлдо. Чекленюле бизде арууан бир мал да къаламагъандан сора 21 кюн озуп алай кетерилге болушукдула.

Къабарты-Малкъар Республикада ашур аруу очыкъланганын эмда ол мындан ары жайылмаз ючюн, буюмлюкне не мардала этиле баргаларны юсеринде КъМР-ни Эл мюл министрствосунда брифинг бардырылганды. Анга республиканы Правительство суну башчысы орунбасары Мухамед Кодзово бла къауум министрстволаны бла ведомстволы башчылары бла келечилери къатышханды.

Ашур аруу очыкъланганын эмда ол мындан ары жайылмаз ючюн, буюмлюкне не мардала этиле баргаларны юсеринде КъМР-ни Эл мюл министрствосунда брифинг бардырылганды. Анга республиканы Правительство суну башчысы орунбасары Мухамед Кодзово бла къауум министрстволаны бла ведомстволы башчылары бла келечилери къатышханды.

Ахыры 2-чи беттеди.

Тирлик жыйыну

Арпа ындыргы ташылганды

Июнь айны ахыры, июль айны аллы къыркылыны кюзюк битимине тиликерини жыйнуу кезиндо, Черкес районун Кумантаны Назир башчылык этген «Агро-Друз» эм мюл предпритияны бу ишине райоңда биринчи болуп башлаганды.

УНИВЕРСИДАДАНЫ ДНЕВНИГИ

Росейилени жетер онг жокъду

Барас кюн 27-чи Битеудуну Универсиадада эришюле спортну сёзге торлюсюнде 44 майдал ючюн бардырылгандыла.

Эртнендеке стартха жауу жерюкенде атлетле чыкъган эдиле. Анда росейли студент-калака жетген болмагъанды. 20 километри биринчи Анис Кирдалкина өтгенди. Аны ызын-Ючюнчо уа Лина Бикуюва кесигини экинчи раундуна росейли Светлана Прокопева бла Мария Попова чешкала Михаила Квепилованы бла Королена Ржеханкованы 2:1 эсеп бла хорлагъандыла. Трамплинден сууга 3 метрден секириуден тишаруула

риуде Сергей Мудрохва жетген а жокъ эди. Ол, 2:31 метрни алып, «алтын» къолю болгъанды.

Тюнене дагъыда тутушууну керш торлюсюнден да майдала ючюн эришюле болгъандыла. Ол - татар эм башкир халкъланы миллет спортларыды. Универсиададан программасына аны къонакълайла сый берюню белгисича къошан эдиле. Биринчи жерлени да бу халкъланы келечилери алгъандыла. Кеси азурууларын да Сергей Павлюк, Ренат Ахметшин, Ильмур Муртазин, Ильнар Галиев, Ильдар Ганиятуллин, Нафис Минебаев хорлагъандыла.

Материал басмагъа жарашдырылган кезиме майдал захётта Россия башхаладан болмагъанына алгъа кетгенди. Бизни жашла бла къызла 81 майдал къытхандыла. Аладан 41-и «алтындыла», Тенгешдиргенде, аны ызындан келген Юг Кореяны битеу да 11 майдалы барды. Алдан жаланада 6-сы «алтындыла», Ючюнчо жерде уа 18 майдал бла Кытай орналады. Аны жаланада 5 «алтын» барды.

Алай бла, специальле четгерлене кер, бу эришюле Тюрк Россияны командаласын жетер онг ахыры бла да жокъду.

Басмагъа ТАППАСХАНЛАНЫ Аминат хазырлаганды.

болгъанды. Эр кишлени араларында бадминтондан эришюле миңсте жарым финалына Владимир Иванов бла Нина Вислова чыкъгандыла. Пляж волейболну плей-офф эришюледен финал болгъанды. Бизни къызла майдала къолю болмагъандыла. Биринчи жерни уа къытайлы Чжен Шанцзю алгъанды. Меким ичинде бийкек секи-

Бизни корр.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысында Жамаут советни Къабарты-Малкъар Республикада турист кластер къурау эм аны айнытыну проекти жашауда къалай бардырылганы юсюнден

ОНОУУ

Нальчик шахар 2013 жылда 28-чи июньда

Ахыры. Алып 1-чи бетдеди.

Экспертте, жамаут да экология къоркъуусулукъ бла байлыкъ сорурулары да алыкъа жуулапта тапмагандыла. Ала Элбрус, Чегем, Зольск эч Черек районда кластерлеми техника экономика къоромдолери тауда эм тау электеде табылгъат болумла бла келиширилгенлерин бла къалгъанларын, дагыда республиканы специалистери оп иштеге къалай къатышырылганы билдиреюсиде.

Башында айтылгъандан хысай этип, бу вопрос Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысында Жамаут советни жыйынууда озкозлоген олма республикада турист кластер къурау эм аны айнытыну социаль-экономика магъанасы социаль-экономика магъанасы Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысында Жамаут совети тау электеде табылгъат болумла бла келиширилгенлерин билдиреюсиде.

1.Росей Федерацияны башчыларына, Росей Федерацияны Правительствоуна Пред-

седателини орунбасары - Росей Федерацияны Президентини Сергей Кавказ федеральный округда турот эркинлик келечиси А.Г. Хлопонинге Къабарты-Малкъарны жамаутын республикада турист кластер къурау проектин жашауда бардыруу бла байламты ишени сузугъанлары, оп юч жай чаклы бир заманы (2010 жылдан бери) предпроект халдан темпей турганы тынгысы элтиргени билдиреюсиде.

2. А.Г. Хлопонинден проектин жашауда бардыруу, оп санда Къабарты-Малкъар Республиканы жеринде турист кластерге ою эрте территориялы структуралары къурау, алай да республиканы власть эм бизнес структуралары, жамаут да туркластер къурау эм аны айнытынуга себеплик этерге ою табарча этину терклendirирге ою, къолдан келгени аймазын ичереюсиде.

3.1. Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствоуна: республикада туркластер къурау эм аны айнытынуга себеплик

этерик ишени терклendirирге, оп санда: инфраструктура сетелени айнытыну терклendirирге; турист кластер къурау эм аны айнытыну проекти Къабарты-Малкъар Республиканы социаль-ной сферинде бла экономикасын 2025 жылга дери айнытыну стратегиясы келеширча этерге; республиканы илму, билим берюу эм экономика онгарын туркластер къурау эм аны айнытыну маддарларына шарт целовой проектени мурдорунда къошурга;

республиканы эм граждан обществон инстиутларына - «Север Кавказы курортлары» ачыкъ акционер обществосунда къуралгъан Жамаут советни ишине къатышыларын жалгъырга; проектин экологияга къоркъуусулугуна, аны жашауда бардыруу амалларына бла форсуянда контроль этерге;

3.2. Къабарты-Малкъар Республиканы Экономиканы айныту министрствосуна: республикада туркластер къурау эм аны айнытынуга себеплик

рау эм аны айнытыну проектин ачыкълыгын жалгъыр жапы бла ишени илгендирге, аны ючюн деп Министерство сайтында эчи блонум агарга. 3.3. Къабарты-Малкъар Республиканы Къырал ырыскы эм жер бла байламты халла жапы бла министрствосуна, Элбрус, Зольск, Чегем, Черек муниципальный районлары жержи администрацияларына: Къабарты-Малкъар Республикада туркластер къурау эм аны айнытыну проектинде белгиленген жерлени блонумла байламты ишени терк тамамларларын жалгъырга. 4. Бу ючюн Къабарты-Малкъар Республиканы аспамлы информатция органынын барысында да басмаларга.

А.КАНОКОВ, Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысында Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысында Жамаут советни председатели.

Силегейни узакъгъа созмай къурутургъа таукелдиле

Ахыры. Алып 1-чи бетдеди.

КъМР-ни Ветеринар управленясыны башчысы Резван Тлулов яшур къоркъуу болгъаны белгилеюсиде. Бу элде аны жайлынуа чек салынганда деп ушандырганды. Оп айтханды кере, аны бла байламты битюу тийиши маддара этилгенди. «Кеп мал къырылгъанды, аланы блоклерин койдорду оюна бошаймадыла», - деген халпарла жюрюйдюле, оп тереди, ийнанмагъа анга, деп кытай айтханды Тлулов. Бир мал да элмегенди. Аурулу болурда деген къоркъуу бла биогонюкде 54 тувар барды да, аладан отуруу халлары итигиле болганды. Ветеринар службада алагъа дарманла бергенлей турдыла, деп къошханды.

КъМР-де Роспотребнадзору башчысыны орунбасары Юрий Кудрявцев яшур адамлагъа къалай къоркъуу келтиргени юсюнден айтханды. Аны бла аспамында билмай маллагъа къарагъанла ауругъанларын белгилегенди, оп да жалдан да жаралары болгъанладыла. Яшур болгъан ийнеки сютюн жалады иги къынайтпы, алай жайгъанлары белгилегенди. Аны себепли билмай продукцияга сакъ болурга керекди, деп къошханды ол.

Биогонюк республикада яшур бла ауругъан адам а бармыды дегенде, баш ветеринар врач аллай шартла болмагъаны билдиргенди. «Ауругъан малланы къатарына баргъанла оп ауруу жукъмакъ ючюн, къорунуу предстволаны хайырланадыла», - дегенди ол. Вируска

къажу вакцина да кереклиси чаклы бир барды. Кодзоковы а КъМР-ни Саулык саклау министрствосу болум бу жапы бла осалгъа кетер деген къоркъуу тынгыла хазырды деп ушандырганды.

Бридингчи ахырында Мухамед Кодзоков яшур ауруну республиканы тиерисинде болжалга созмай жокъ этерге юкъ-къыруну аймазгъа кереклиси белгилегенди. Рамазан айны ахырына мал сатып алыргъа бир торлю тыйгъыла болмаз ючюн, карантин келтиренине ушанганды да жашырын этмегенди. Болуму юсюнден халгъагъа аспамлы информация тургуна да билдирилгенлей орталгъа да айтханды.

Тюрк маданияты халкъла аралы Тюрк дуняны организациясы, Тюрк дуняны организациялары бла инженерлерини сосуу ол къарлыны тапай шахарына администрацияларыны болушлыклары бла чыгармачылык инкляри бардырылгандыла. Бек биринчи ала Сапанджада болгандыла. Оп шахарны да, кельню да атыды.

УЛБАШЛАНЫ Мурат.

ЭСЕПЛЕ ЧЫГЪАРЫУ

Орталыкъ балл бирси жыллагъагъына келишеди

Школланы бошанганы аттестациялачу чеклеринде окъуу учрежденилагъа ЕГЭ-ни бардырыгъа берилген заман бошалганды. Аны итаглары республиканы Кырал экзамен комиссиясыны жыйлынууда къалай этилгенди.

2012-2013 окъуу жылда 6693 ыгушкандар жокъ адамдан къалгъанлары аттестацияны Бир къырал экзамен халда этилгенди. ЕГЭ-ни озеплери ачыкълангъа кере, орталыкъ балл бирси жыллагъагъа келишеди. Оп бир кесек бетени да эсенеди.

Математикадан орталыкъ балл -55,3, орус тилден а 60,1 болганды. 90-ны эманда андан кельню уа 94 ыгушкнык алгъанды. Окъуучула кеслерин сыйлавын предметилен алып айтханды уа, ала химиядан иги керомдоле кергосттенди. Сёз ючюн, Элбрус районда 42

окъуучудан онбешки бу предметилен токъсан эманда андан да кеп балл алганды. Аны бла бирге химиядан экзаменын «килеге» бергенде да жукъдыла.

Информатикадан а орталыкъ балл, былыр бла тенгилегенди. Оныга бетенди. Биологиядан а ол къурда да бийик болгъанлай келеди. Быыл бу предметден орталыкъ балл - 66,1 (2010 жылда - 60,6). Историиядан результатта да белтырдан эсе ичиде - 59,1 (2012 жылда - 55,4). Бу итаг алакъа толу болмагъан тергеулеге кере этилгенди. 2013 жылда ЕГЭ-ни

кёрюмдөрлеринде аны бардыруу къошагъ халда берилген кезюу бошалганды сора жагыдан торпенлей кийирилге болуудыла. Бир къырал экзамены итаглары чыгъара, билим берюу эм илму министрин Пашкан Семёнов аны бардыруу кезюуде аттестацияны къурагъа къатышкан клдапны иги сайларга тийиши болганы ачыкъланганын белгилегенди. Оп ЕГЭ бардырылганы бизде информатикадан бийик балл жерден алынганды. Аны бу предмет республиканы олимпиадаларына кеп кере призёру. Нальчикни экинчи номери лицейини окъуучусу Заур Камбиев алганды. Министр ол жетимини бла ёктемленгенди да билдиргенди.

Бизни корр.

Семинар

Социальный проектлеге - сегиз миллион сомдан аслам

КъМР-ни Аспамлы информация органды, жамаут эманда дин организацияла жапы бла министрствосунда республикада коммерция иш бла керешмеген биригуле субсидияны блонюге жораланган семинар бардырылганды. Аны баш мураты - торлю-торлю жамаут организациялагъа конкурса къатышр ючюн, 28-чи июльга дери къагытланы тап жарашдыр бериге кереклиси эм аны бла байламты болуму анылату эди.

Конкурс РО-ни Правительствоуна «Коммерция иш бла керешмеген жамаут организациялагъа болушлык берюу» эм КъМР-ни Правительствоуна «Социальный иш бла керешмеген организациялагъа бюджетни субсидия беруу» деген белгиле тийишкелде бардырыла. Аны кезиюнде ёксозлени санларын азайтырга, сайбейрин жаныгъа ёксозден аналгъа, уллайгъан адамлагъа болушлык берюу, инвалидлер эм аланы ююрленере социальный жапы бла эс тапдыруу, къошакъ халда билим алыу, чыгармачылыкны

илму-техника эм спортуу аспам айнытырга, экология эм краеведение бла керешмеген сайбейлеге эм жаш телеу, миллетле аралы байламтыкыны айнытырга себеплик этген проектлеге болушлык тапдырылыкъсы. Быыл республикада башда сагъынылган проектлеге 8 миллион 800 миң сом субсидия блонюкорюкю. Оп сумма былырдан эсе 1,5 миллионга келью. РО-ни Экономиканы айныту министрствосу бардыргъан конкурса кере, федеральный бюджетден коммерция иш бла керешмеген организациялагъа социальный

болушлык берюу деген конкурса Къабарты-Малкъар Шимал-Кавказ федеральный округда эм игиге саналгъанды. Социальный программала тап жарашдырылгъанларыны эм алагъа торлюкорюкю жерден болушлык алынганыны хайырландан федеральный бюджетден блонюкорюкю субсидияны ёлчмени да ёсенди.

Белгилен айттычады, быыл конкурса къатышкандыны саны кёбейген. Семинда 23 жамаут организацияны келечиси келген эдиле эм аладан бир къаумулары биринчи кере программаларын кергосттенди. Проекттерин тоз жарашдырырга къалай кереклиси юсюнден «Развитие» жаңадурукъ фонду таматасы Ирина Кишова айтханды эм сорулары болгъанла мындан арысында да болушлык табырдыдыла, деп билдиргенди башда сагъынылган министрствосунда пресс-службасындан.

КЪОНАКЛАНЫ Хасан.

Документле

Къабарты-Малкъар Республиканы республикалы бюджетни 2013 жылны биринчи кварталында къалай толтурулганы юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствоуна отчетну юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини БЕГИМИ

Къабарты-Малкъар Республиканы республикалы бюджетни 2013 жылны биринчи кварталында къалай толтурулганы юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствоуна отчетну къырап, Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини былай белгилейди: отчет кезюуде республикалы бюджетни фидайлары 6920020,4 миң сомнуна эман жыйлыкъ планына 27,4 процентин тутханды. Оп санда налогладан 1591682,7 миң сом, налогладан тышханда 259173,6 миң сом тошгенди. Башха жерледен тошген аха да 5069164,2 миң сом болганды.

Жыйлыкъ планын 22,6 процентин тутады. Ырыскыгъа салынган налогдан тошген фидай былытны биринчи кварталында 124262,4 миң сомгъа жетгенди (жыйлыкъ планын 13,1 процентин).

Республикалы бюджетни 2013 жылны биринчи кварталында къоранчылары 4500828,9 миң сом болгандында неда жыйлыкъ планын 16,2 процентин тутханды. Бу керомдоле кере республикалы бюджетде отчет кезюуде артыкъ аха къалгъанды-2419191,5 миң сом.

Башында кёргозлоген шартлага таянып, Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини бийик этиди: 1. Къабарты-Малкъар Республиканы республикалы бюджетни 2013 жылны биринчи кварталында къалай толтурулганы юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствоуна отчетну эсе алырга. 2. Республиканы бюджетни фидайларына ою этген баш администраторла налоглары, сорбаны эм теленмей къалмазлыкъ башха аханы замандына жыйуу эманда теленмей къалып жыйышдырылгъан борчу азайту жапы бла маддара этерге керекди. 3. Бу Бегим къалай толтурулганына контроль этину Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини Бюджет, налогла эм финанса жапы бла комитетини боюнуна салырга.

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини Председатели Бирини орунбасары Р.ЖАНИМОВ. Нальчик шахар, 2013 жылда 2-чи июльда. №1620-П-П

Маданият ингирге

Жуукълашыу

Тюрк маданияты халкъла аралы Тюрк дуняны организациясы, Тюрк дуняны организациялары бла инженерлерини сосуу ол къарлыны тапай шахарына администрацияларыны болушлыклары бла чыгармачылык инкляри бардырылгандыла. Бек биринчи ала Сапанджада болгандыла. Оп шахарны да, кельню да атыды.

Жерден бирини эм 2013 жылда Тюрк дуняны маданиятыны ара шахарына саналганды. Ахырында ала Стамбулда баргъандыла. Оп дагыда Европаны ала Азияны жерлеринде орналышыны эм Босфору юсю бла кельню аха ики континентини да бирге къошханды бла белгиледи.

Чыгармачылык ингирге Азербайджандан, Тюркден, Кыргызстандан, Къазахстандан, Росейни субъектлеринден - Башкортостандан, Татарстандан, Молдованы Гагаузы жеринден, Къырымдан (Украина) эм Балкан регионун къыраларындан назмуула къатышхандыла. Анда биринчи жерлешбиси Болатланы Юруслан болганды, оп жыйылгъан келини къырачый-малкъар эм торк тилинде жазылгъан назмулары окъуу къурандырганды.

Назмучула Анкарадан Караманнга барганды, Койнда биле дунягъа гуманистича белгили

КЪУЛЧАЛАНЫ Зульфийа.

Туркластер

Трассаны тохтаусуз саладыла

КъМР-ни Башчысында Жамаут советни алгъаракъда болгъан кенгешине сёз республикада турист кластерни проектин къурау эм аны айнытыну юсюнден баргъан эди. Анда Зольск районун администрациясыны таматасы Мачрай Шетов кеслеринде тау-лыжа эм багыту туризмин айныты муратлары болганыны юсюнден билдиргенди.

Мачрай Шетов КъМР-ни Правительствоуна район администрациясына башчы болушлык берюу «Дельта Суу» турист комплексини 16 миң гектарда къурауу схемасын жарашдырганлары юсюнден айтханды. Болсада «Курорты Северного Кавказа» ачыкъ акционер обществогъа аны эки торлю планы кергосттенди. Биринде жери 1055, экинчи эманда уа 3766 гектарды. Шетов билдиргенге кере, бусагъада ол соругъа башда сагъынылган компаниянда къарала турды эм бир ийикте ичинде ала оюмларын билдирликдиле.

Дуняда суу-у турластерни къурауу районда жашагъанды да ырызлыкъларын ачыкълагъандыла. Районун жолларын ишлеуге бла жагыртууга да аспам эс блонедю. Ала тап халда болса-ла, келген къонакъланы саны да аспам болушты. Аны себепи - «Росейни Югу» деген федеральный программанын чеклеринде бардырылган «Кисловодск-Долна Нарзанов-Джылы-Суу-Элбрус» трассаны жарашдыруу тохтаусуз бардырылды. Оп ишлене бийил бошарга аятадыла. Сагъада жолу ишлер ючюн 2,1 миллиард сом керек болганды. Андан биогонюкге 1,7 миллиарды къоратылганды. Зольск районун чегинде 21 километрин асфальт бетон 31

Бизни корр.

